

گذری بر نظریه ها و نظام های سیاسی در خاورمیانه از فروپاشی
خلافت عربی تا حکومت اسلامی

www.ketab.ir

نویسنده: عنایت الله امیری

۲۲ ۴۵۴۴

پیش

سرشناسه : امیری، عنایت‌الله، ۱۳۷۱-
 عنوان و نام پدیدآور : گذری بر نظریه‌ها و نظام‌های سیاسی در خاورمیانه از فروپاشی خلافت عربی تا حکومت اسلامی / نویسنده عنایت‌الله امیری.
 مشخصات نشر : سراوان: کتاب بلوچ، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری : ۱۷۰ ص.: جدول.
 شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۴۱-۲۷-۴
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۵۹ - ۱۶۹.
 موضوع : اسلام -- خاورمیانه -- تجدید حیات فکری
 Islamic renewal -- Middle East
 جنبش‌های اسلامی -- خاورمیانه
 Islamic movements -- Middle East*
 موضوع : خاورمیانه -- سیاست و حکومت -- قرن ۲۱م.
 st centuryMiddle East-- Politics and government--
 خاورمیانه -- تاریخ -- قرن ۲۱م. -- جنبش‌ها و قیام‌ها
 Middle East -- History -- ۲۱st century -- *Protest movements
 رده بندی کنگره : ۳۶۸.۱۵۴۸۹۷
 رده بندی دیویی : ۸۷۰.۲۰۶۲
 شماره کتابشناسی ملی :
 اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

شناسنامه:

نام کتاب: گذری بر نظریه‌ها و نظام‌های سیاسی در خاورمیانه از فروپاشی خلافت عربی تا حکومت اسلامی

نویسنده: عنایت‌الله امیری

ناشر: انتشارات کتاب بلوچ- سراوان- خیابان آزادی -۹۱۵۳۴۷۳۴۹۹-

۰۵۴۳۷۶۳۱۵۸۲

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۴۱-۲۷-۴

قطع: وزیری

سال انتشار: اول ۱۴۰۱

شمارگان: ۵۰۰

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

فهرست

۷	تقدیم به:
۱۰	پیشگفتار
۱۳	بخش اول:
۱۳	کلیات
۱۷	تعاریف و اصطلاحات:
۱۷	اندیشه سیاسی:
۱۷	حکومت اسلامی:
۱۸	خلافت اسلامی:
۱۹	اتحاد اسلام
۱۹	انقلاب:
۲۰	خاورمیانه
۲۱	بررسی منابع:
۲۱	اندیشه سیاسی در اسلام معاصر اثر حمید عنایت
۲۲	تاریخ امپراتوری عثمانی و ترکیه جدید اثر استنفورد جی شاو
۲۲	ولایت فقیه (حکومت اسلامی) اثر آیت الله خمینی (ره)
۲۳	اسلام در انقلاب، جنبش‌های اسلامی در جهان عرب (بررسی پدیده بنیادگرایی اسلامی) اثر هرایر دکمچیان
۲۵	بخش دوم

۲۵..... بررسی و تحلیل اوضاع جهان اسلام معاصر با انحلال خلافت

۲۷..... زوال امپراتوری عثمانی (۱۶۹۹-۱۹۲۲)

۲۸..... مصر

۳۰..... ایران

۳۱..... شبه‌قاره هند

۳۴..... تحول جنبش‌های نوخواهی

۳۴..... جمال‌الدین اسدآبادی (۱۳۱۴-۱۳۵۴)

۳۵..... الغای خلافت

۳۷..... پیامدهای انحلال خلافت

۳۸..... طرح تأسیس خلافت عربی

۴۱..... عبدالرحمان کواکبی

۴۳..... ابوالکلام آزاد

۴۷..... خش‌سوم

۴۷..... دیشه حکومت اسلامی بر جهان اسلام

۴۹..... طرح نفی وجوب خلافت

۴۹..... علی عبدالرزاق

۵۱..... وجوب خلافت

۵۳..... دولت نبوی

۵۸..... ظهور اندیشه حکومت اسلامی

۵۹..... رشید رضا

۵۹.....	نظریه خلافت.....
۶۲.....	حکومت اسلامی.....
۶۵.....	یوسف خان مستشارالدوله.....
۶۶.....	زمینه‌های پیدایی اندیشه ولایت فقیه.....
۶۷.....	سلطنت مشروعه.....
۶۷.....	شیخ فضل‌الله نوری.....
۶۸.....	علامه محمدحسین نائینی.....
۶۹.....	نظریه حکومت اسلامی (حکومت ولایی).....
۷۱.....	حضرت امام خمینی (ره).....
۷۲.....	ولایت مطلقه فقیه.....
۷۴.....	تعامل مردم با حاکم.....
۷۵.....	حکومت اسلامی.....
۷۶.....	پیروزی انقلاب اسلامی ایران.....
۷۹.....	بخش چهارم.....
۷۹.....	اندیشه حکومت اسلامی و پیوند آن با مسئله اتحاد اسلام.....
۸۱.....	اخوان المسلمین.....
۸۲.....	مصر.....
۹۴.....	سوریه.....
۱۰۲.....	عراق.....
۱۱۰.....	عربستان سعودی.....

پیشگفتار

مفهوم حکومت اسلامی که با رسالت پیامبر اکرم(ص) تحقق یافت و در دوران خلفای چهارگانه وارد واژگان علم سیاست شده بود با روی کار آمدن امویان و عباسیان به الگویی برای متحد کردن مسلمانان تبدیل شد. با نابودی حکومت عباسی، خلافت اسلامی به دست امپراتوری عثمانی افتاد که باعث شد از این طریق اندیشه سلطه جویی خود بر جهان اسلام را در سر داشته باشد. با ظاهر شدن زوال در امپراتوری و پیدایش دولت‌هایی نیرومند در اروپا اندیشمندانی چون سید جمال‌الدین اسدآبادی برای حفظ اتحاد مسلمانان در برابر دولت‌های غربی تلاش‌های فراوانی انجام دادند تا گزینه‌ای برای جایگزینی مفهوم خلافت پیدا کنند. اما با فروپاشی خلافت عثمانی در ۱۹۱۴م عملاً این تلاش‌ها با شکست مواجهه شد. بنابراین شاگردان سید جمال‌الدین اسدآبادی من جمله رشید رضا، در ادامه راه استاد خود برای جایگزینی خلافت اسلامی، دولت‌های ملی با الگوی اسلامی را پیشنهاد کردند که زمینه‌ای شد برای پیدایش جنبش اخوان المسلمین با اندیشه ایجاد حکومتی اسلامی که خواهان متحد کردن مسلمانان در کشورهای خاورمیانه باشد. با ظهور اندیشه ناسیونالیستی بین جوانان کشورهای عربی هم‌زمان با پیروزی جنبش اسلامی در انقلاب اسلامی ایران اعتراضات برای رسیدن به حکومت آرمانی خود بیش‌ازپیش گسترش پیدا کرد. چنانچه که مردم تونس منجر به کناره‌گیری رئیس‌جمهور خود شدند پس‌ازاین تحولات گسترده‌ای در خاورمیانه عربی به وقوع پیوست که می‌توان از آن به قیام‌های انقلابی در اکثر کشورهای منطقه را نام برد. که مردم و اندیشمندان و فعالان سیاسی مصر، سوریه، بحرین، یمن، با الگوبرداری از آن خواهان تغییرات اساسی در رأس قدرت شدند. در این چارچوب پژوهش حاضر به بررسی و فهم اندیشه

حکومت اسلامی در خاورمیانه می‌پردازد که چگونه زمینه جنبش‌های عربی را در خاورمیانه فراهم کرده است و اینکه اندیشمندان فعال عرصه سیاست کشورهای عربی چه نقشی در بنیان‌گذاری آن داشته‌اند. تا با بررسی پدیده‌های جدیدی مثل حکومت، دولت ملی و ناسیونالیسم غربی بتواند راه‌های پیروزی اندیشه غالب کشورهای خاورمیانه (اسلام‌گرایی) را بر دیگر اندیشه‌ها بیان کرده و زمینه‌های پیوند آن با اتحاد اسلام را شرح دهد.

www.ketab.ir